

розвитку освітнього процесу; стимулювання процесів генерування інновацій в мистецькій освіті; експертизу сучасних інновацій та відбір інноваційних проєктів; моніторинг інноваційної мистецької освітньої діяльності.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / під. наук. кер. Піроженко Т. О., авт. кол-в: Байєр О. М., Безсонова О. К., Брежнєва О. К., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. Київ, 2021. 38 с. URL: <http://surl.li/jyzr> (дата звернення: 14. 07. 2022).
2. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 14-47.
3. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. 2016. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compessed.pdf>
4. Кривошея Т. М. Наступність у навчанні та вихованні дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в педагогічній спадщині Я. А. Коменського. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка: збірник наукових праць. 2009. № 28. С. 349-354.
5. Мальов С. В. Виховання патріотичних почуттів дітей молодшого шкільного віку в процесі формування естетичної компетентності. Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 134-138.
6. Тодосієнко Н. Л. Педагогічне значення українського фольклору у патріотичному вихованні дітей молодшого шкільного віку. Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 242-247.
7. Starovoit L. Psychological and pedagogical aspects of preschoolers creative development in the process of creative labor training. Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Pedagogika. Współczesne tendencje w nauce i edukacji». Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016. P. 84-87
8. Постанова Кабінету Міністрів від 7 квітня 2010 р. №290 «Про утворення Державного комітету України з питань науково-технічного та інноваційного розвитку». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=290-2010-%EF>.
9. Karuk I., Kolesnik K., Kryvosheya T., Prysiazniuk L., Shykyrynska O., Vyshkivska V., Komarivska N. The development of cooperation skills of senior preschoolers in the experimentation process. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference. 2022. Volume I. P. 404-414.

АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК СТИМУЛЮЮЧИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ У ДІТЕЙ

Анастасія Зінченко, здобувачка ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівний: Т. Ю. Петришина, асистент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

ART-THERAPY AS A STIMULATING TOOL FOR THE DEVELOPMENT OF CREATIVITY IN CHILDREN

Anastasia Zinchenko, bachelor's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті розглядається важливість використання арт-терапії у роботі з дітьми дошкільного віку. Наголошується на сприянні формування творчої особистості дитини.

Ключові слова: арт-терапія, творчі здібності, дошкільний вік, навички.

Abstract. The article examines the importance of using art therapy in working with preschool children. Emphasis is placed on promoting the formation of a child's creative personality.

Key words: art-therapy, creative abilities, preschool age, skills.

Арт-терапія відіграє ключову роль у розвитку творчості дошкільників, надаючи їм можливість виражати свої почуття, думки та уявлення через мистецтво. У віці дошкільного дитинства, коли вони лише починають формувати свою ідентичність та розуміння світу, арт-терапія стає важливим інструментом для стимулювання їх творчих здібностей та розвитку особистості.

Питання використання мистецтва, шляхів активізації внутрішніх ресурсів та потенціалу особистості за допомогою арт-терапії розглядали у своїх дослідженнях Л. Бондар [1], О. Колпачки [3], С. Немцева [5] та інші.

У науковій та методичній літературі науковці дають різні визначення терміну «арт-терапія», розглянемо деякі з них:

арт-терапія – система психологічної допомоги, заснована на мистецтві та творчості, і побудові та розвитку психотерапевтичних стосунків (широке значення);

терапія візуальним мистецтвом або образотворча терапія (вузьке значення);

комплекс арт-терапевтичних методик;

самостійний метод терапії [2, с. 110].

Арт-педагогіка є синтезом двох вагомих галузей наукового знання – мистецтва та педагогіки, який послідовно забезпечує розробку теорії та практики педагогічного процесу, зокрема творчого розвитку дітей завдяки художньо-творчій діяльності [7, с. 25].

Основні види арт-терапії: драматерапія (театротерапія, лялькотерапія), образотворча терапія, або ізотерапія (графіка, живопис), мандалотерапія, фелт-терапія, бібліотерапія (казкотерапія, фольклоротерапія), музикотерапія (вокалотерапія, музична терапія), медіатерапія (фототерапія, відеотерапія), пісочна терапія, глинотерапія, тістотерапія, кольоротерапія, ігротерапія, анімалотерапія, маскотерапія, сенсорна інтеграційна терапія, терапія з використанням метафоричних карток [3, с. 11].

З метою формування здібностей, прискорення адаптації, зниження в окремих дітей гіперактивності, замкнутості та підготовки руки до письма важливо застосовувати інноваційну технологію – арт-терапію [1, с. 54].

Однією з ключових переваг арт-терапії є те, що вона дозволяє дітям виразити свої емоції та враження без слів. Шляхом малювання, ліплення, музикальної імпровізації або інших творчих методів, діти можуть виразити свої внутрішні стани та переживання, розвиваючи власну уяву та творчість. Це особливо важливо для дітей, які можуть мати обмежену словесну виразність або затримки у розвитку мовлення.

Крім того, арт-терапія сприяє розвитку різноманітних когнітивних навичок у дітей, таких як увага, концентрація, спостережливість та творче мислення. Вона допомагає виробляти навички проблемного мислення, а також розвиває моторику та координацію рухів, що є важливими аспектами для загального розвитку дитини.

Арт-терапія – найбільш м'який, але водночас дієвий метод, що дає змогу встановити контакт з найпроблемнішими дітьми [4, с. 135]. Групові заняття дозволяють їм взаємодіяти з однолітками, спілкуватися та спільно створювати. Це сприяє розвитку соціальних навичок, таких як співпраця, емпатія та взаєморозуміння.

Творчий приклад вихователя є невід'ємною частиною стимулювання творчості дітей [6, с. 271]. Вихованець довірятиме тому педагогові, який є творчим, може танцювати, малювати. Адже діти будуть наслідувати його дії, вчинки [5, с. 563].

Отже, арт-терапія є важливим інструментом для стимулювання творчості у дошкільників. Вона допомагає їм розвивати моторику, когнітивні та соціальні навички, виражати свої емоції та переживання та встановлювати зв'язок із світом навколо себе. Інтеграція арт-терапії у дошкільну освіту може сприяти гармонійному розвитку кожної дитини.

Список використаних джерел

1. Бондар Л. М. Використання методів арт-терапії в роботі з дітьми дошкільного віку. Педагогічний пошук. 2014. № 1. С. 54-57.
2. Енциклопедичний словник з арт-терапії / за заг. ред. О. Л. Вознесенської, О. М. Скар. Київ: Золоті ворота, 2017. 312 с.
3. Колпачки О. С. Арт-терапія: курс лекцій: навчальний посібник. Бердянськ: БДПУ, 2017. 322 с.
4. Нємцева С. М. Арт-терапія – простір творчості дошкільника. Соціально-психологічні аспекти розвитку суб'єктів освітнього процесу: матеріали II Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін» (07–12 грудня 2020 року, м. Суми): у 2-х ч. Ч. 2. / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василеги. Суми: НВВ КЗ СОІППО. 2020. С. 134-137.
5. Петришина Т. Ю. Вплив особистості вихователя на формування творчих здібностей у дітей дошкільного віку. Інклюзивна освіта як індивідуальна траєкторія особистісного зростання дитини з особливими освітніми потребами: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 17-18 листопада 2021 р.) / редкол.: О. П. Демченко, Н. О. Комарівська, А. В. Хіля, Л. В. Любчак, Т. М. Кривошея, Л. А. Присяжнюк, І. Г. Барановська, О. М. Блашкова; за заг. ред. О. П. Демченко. Вінниця, 2021. Вип. 4. С. 561-564.
6. Петришина Т. Ю. Роль творчі особистості вихователя в контексті перспективності й наступності дошкільної освіти та початкової школи. Актуальні проблеми мистецької підготовки майбутнього вчителя: зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 22-23 листопада 2022 року. Вінниця, 2022. Вип. 10, С. 95-97.
7. Тодосієнко Н. Л., Коваль Т. В., Граб О. Д. Арт-педагогіка в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: перспективи та творчий потенціал. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. Вінниця, 2024. Вип. 74. С. 19-28.
8. Шикиринська О. В. Інноваційні підходи у формуванні інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти в контексті євроінтеграційних процесів. Підготовка фахівців дошкільної та початкової освіти в умовах інтеграції України в європейський освітній простір: колективна монографія. Вінниця, 2023. С. 150-158.

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Ірина Каменєва, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: В.М. Вацьо (співавтор), кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

WAYS OF PROVIDING THE MENTAL HEALTH OF PRESCHOOL CHILDREN THROUGH MUSICAL ART

Kameneva Iryna, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)